

Gazeta Transilvaniei.

Gazeta ese de dñe ori adeca: Mercuria si Sambata. Folia odata pe septembra, adeca: Sambata. Pretul lor este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumatate anu 5 f. c. car pentru terri straine 7 f. pe unu sem. si pe anul intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tota postele imperiale, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitie“ se coru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Publică multiāmire.

Serenitatea Sa, îmbitorul de omenire capă al patriei noastre, principalele gubernatorii Carolu de Schwarzenberg, prin multă grațiosa Sa adresă din 2. Aprilie îndreptată către Reuniunea fem. romane etc., Se a indurată pe lîngă descoperirea părintescilor dorinție, respicate pentru increscâmentul institutului acestui, a spori fondul reuniunii în folosul crescerei orfelinelor cu 50 fl. mon. conv. și cu aceasta a Sa părintească complâcere aî da totușo dată nouă sboru și nouă valoare.

Această grațiosă săptă filantropică a Serenitatii Sale a produs în inimile noastre celor mai delicate și mai vii simțiminte de devotă aderință și stimă; ba trece voru timpuri peste timpuri, și ea va fi în stare a revoca cea mai dulce aducere aminte pene și la avansata posteritate; căci analile reuniunilor păstra cu scumpătate această grație multă înfluențătoare la bunul succesu al societății acesteia, pe când astăzi se vedu distincțe prin strălucitul nume: principalele

Carolu de Schwarzenberg.

Comitetul Reuniunii f. r. plină de reverință și omagiosu respectu către Serenitatea Sa, demaul locuțințe al Maiestatii Sale cesaro-regie apostolice se simțesc totușo odată prenorocită că i se au offerită plăcută ocasiune de așa lău cutediare, ca în devotamentul părăsitei crescerei a sessului femeiesc român se să expime prin aceasta în numele jahnicelor orfeline publică și profundă multiāmire.

Brașovu, 6. Apriile 1852.

Comitetul Reuniunii femeilor romane în folosul orfelinelor etc.

Sabiniu, 23. Martiu. Joî în 20. Martiu s'a tinută essamine semestrală la scola elementare din comună Resinari, quare cuprind pote locul alu doile între instituțele de categoria aceasta, ce le are națiunea română. Între persoane, quare cu afflarea de față a onostru serbătoria aceasta scolastică, au fostu D. protopopu și directore alu scolelor naționali de biserica resărîtu Moise Fule, D. directore locale I. Brote, DD. parochi locali, diregătorii communei și alti doritorii de a vedea progressul tinerimei studiouse. Numerul scolarilor, quarii au frequentat scola aceasta în decursul semestrelui inceput, a trecentu peste 300, între quarii s'a afflată și 44 fetite. Atâtă scolarii quatu și scolăritie au fostu împărțiti în 3 classi, din quare clasă inferioare pentru numerositatea ei a trebuită a se subîmpărți în do despartimente. Cu propunerea învățăturăi au fostu insarcinat patru Domnii învățători: D. Ioane Procopiu în clasă III, D. J. Bociu în clasă II și D. J. Bancilă și J. Muntoiu în despartimentele claselor I. Învățătoria Dómna Maria Georgeviciu, pe lîngă partea ce a luată la învățătură fetitelor, a avută insarcinare specială de a le deprinde la differite lucruri femeiesc de mână, prenum: cusută, impletită și altele. Obiectele de învățătură ce s'a propusu si din quare s'a essaminat scolarii fără distincție de sessu au fostu: cititul și scrișul în limba română și germană, catechismul, istoria biblică,

recitarea de rogații, aritmetică din capă si pe tablă, geografia fizică politică și astronomică, si gramatica română și germană.

Essaminele s'a deschisă printre cuventare conforme occasiunii dñă de D. învățători J. Procopiu, quare după ce a arrătată mai an-

tei starea materială si morale a scolei acesteia, avu curagiul de a descoperi si unele defecte, quare ceru îndreptare grabnică, dequă este qua să se dobîndescă mai usioru si cu mai multă folosu progresul dorit. După cuvintare se incepă essaminarea dela classei inferiore procedendu gradat până la classei superioare. De și timpul celu scurtă destinație pentru essaminare n'a fostu proporțională numerositatii scolarilor; dar rezultatul ce s'a vediută peste totu a respusă asceptării acelora quarii cunoscă scola si sciul pretui influență ei cea făcătorie de bine assupra viatiei private și publice a națiunii. Cîtitul cel curat și inimatul alu scolarilor, probele scrise cu mână diligente si secură, responsurile cele exacte si precise la întrebările practice ce li s'a propusă assupra obiectelor învățate, au convinsu pe totu, quă D. directore locale J. Brote suptu a quârui privighiare immediată stă scola aceasta fiș cunoscă sféra officiului scu, quă DD. învățători și au împlinită detorile insarcinarii cu zel și stăruință, quă scolarii au întrebuintat timpul scolasticu cu successu si sporii, si quă dequă s'ară redica defectele ce s'a attinsu quă impiedică învățătura, s'ară potă dobîndi totu progressul ce se pote cere dela unu assemenea institutu. Essaminarea lucrurilor de mână cu quare s'a occupat fetitele pe lîngă învățătura de carte, a occasionat personelor de față o bucurie unică în felul scu, si totu odată o incredintare solidă, quă numă attunci quând si sessul femeiesc se va împărtăsi de folosel crescerei si învățăturei allăturea cu sessul bărbătesc, vomă avé dreptu de a spera formarea unei generații pe quare să se fundeze viitorul națiunei întregi.

După seversitul essaminelu, D. protopopu și directore Moise Fule a multiamit D. directore locale J. Brote pentru ingrijirea cu quare a privighiati de apprope assupra ordinei si bunei stări a scolei; a multiamit DDloru învățători pentru sutorile ce au versat în insarcinarea loru cea grea si ostentoriu; a incuragiat pe scolarii qua prenum cu occasiunea aceasta, asia si de aci inainte să se silescă a merita lande pentru inavătatura si buna purtare; in fine a inimatul pe diregătorii communei qua să se fălescă quă au in midilocul loru o scola de atâta speranță, si ia incuragiati qua după midilocile de quare dispune această commună mare si potință, să voiescă a da institutului acestuia o desvoltare mai intinsă, inquătă să pote ajunge a si o fântână de învățătura pentru națiunea întrégă. Unu prădiu frugale la quare au luată parte notabilitatile, quare s'a afflată față la serbătoria aceasta scolastică, si la quare s'a ridicată deosebite toaste pentru totu făcătorii de bine si ajutătorii culturii naționali, a inchieriată totă solemnitatea dilei acesteia.

Rapportoriul acestora, amicu alu tinerimei studiouse si a totu ce contribue la fundarea si conservarea unu viitoru fericită pentru națiunea sea, prequătă s'a petrună de celu mai curat simțiment de bucurie pentru totu la quătă a fostu marture, pre atâtă a remasă cufundată in meditatiune assupra defectelor acestei scole, pe quare le a attinsu D. Ioane Procopiu, si de quare, spre prenorocire pătimescă si alte scole române. In interesul unor assemenea asigurării pe quare le doresce qua să se desvolte si să inflorescă, rapportoriul iști facea necontentu intrebările acestea: cine are

ФОЛДЕТОНЪ.

Аптродуеъреа лжи Монталамберт кп академия французескъ, ши във външърите зисе къ ачеасъ окасіоне.

Академия французескъ есте тиял din a-челе instițute падишали, каре ѿш аз дунт indenendinga, ли тóte tímvrile. Ачест instițute ложище пе тимбріт съи къз вън пътвъ, каре лж. ложище форте лж. опиніоне пъвлікъ; д'ачеа довъндіреа въні склон ложе чеи 40 de пътвріори, към се пътмеск лж. глагът академичи, а фост ци есте вътима атвідіоне пънма пентръ автори ши докді de професіоне, чи ложъ ши пентръ върваді de stat de реноме европеан върваді decrinii чеи маи тънди нъ се ръшинаеъ пічі декът а колінда пе ла външъеъстор пътвріори, пентръ ка съ черешаескъ- вотвріле. Академия французескъ ѿш а скънат статутеле сале прінтре тóte фор-тапеле че аз трактъ престе Франца. Нътмеръл тимбріор е de 40; склонъ дешерта прін мортеа верваді тимбръ се диплінесте

прін алецере къ маюрате de вотврі. Ап-тродуеъреа соленель а атвріт тимбръ але-къ маюрате тод'яна са сокотіт de sn e-вепемът. Домзя Монталамберт пэдиг дес-тина аз автор, дар къ азт маи реноміт ка о-ратор парламентар, добъоди склонъ лж. Дроц, къпоскватъл исторік консерватів. Сала ава-жикане кътева съте de азгітори, жъвълъла де а се афла фацъ ла ачеасъ соленіт, зnde се штакъ Гизо, ка діректора ал академії, във воркъ ли пъвлік пентръ ложъ датъ de ла революціоне din Феврзарі, в фост азт де таре, ложът вън ръс пътъ къ 250 франчъ вън вълт de интрапе. Есте овічей ка тоддаз-на de пош жътродуеъсл академік се фактъ па-неріка предечесрълъ ал кърсіа склонъ лж. овічъ; ла каре апои ice реномітde партеа азгітори академік. D. Монталамберт воркъ де-спре Дроц, ла каре лж. респінсь Гизо Къвъл-тьръл ачесте къ азт пот съ філ маи инте-ресантъ, кът еле се зисеръ пефорекате de ченсъръ; ложът воркър лж. Франца ѿш а скънат вън пътврілъ ложъ ачест instițут.

Къвълтареа D. конте de Монталамберт. Домпілор! Мопріде погреи ресъртено са-

фъл вън ділт ал къреја пътме е ікона історіе сале, а пеагърърът сале челе вехъ, а кра-цизълъ філор съ. Бэргандіа е Тіролъл Фран-дєй; о патръ търеацъ ши пітореасъ дип-лінесте ачи локъл тонсмінтелор, ши ачи іни-та върбатълъ се паре а жътреята чева дін пітереа ши търітеа юстей патръ. Пе ко-стеле тванділор Йістра, адсе ла кълтъръ пріп кългъръ, лж. тілжокъ пътврілор de країнъ ши а адъчілор вън сълате de десъ ши de апа върсатъ жътреялъ, се формъ вън соиш de омени аспри, енергічнъ ши інтересъ, каре одиоръ ерах фірте жалвът de вехъе лор лі-вертъцъ, ши каре пірвреа аз реноміт азт пентръ фокъл лор чел ресвонік, кът ши пентръ жътредълътата лор алініре кътре кре-динда католікъ ши пе таи пътъ пентръ жъ-дръснеада ши червікоша жергіре пентръ Dom-ни лор.) „Nътмай къ аскедітълъ савіе се пот съпине, ши требъе тъяцъ пътъ ма чел din зр-ть,“ зисе decpre дълпшіт акам доз съте али вън кълтъи француз, каре же гъстасе віте-жия, кънд черкъ а ірвінде кътре монархія

*) Deo et Caesari era debica Becancone.

дренте de в черка із аналіса din прмъ студенцио каре in
търгъ сът импредъ прогресъ допир да скъледор? Чие
аре даторъ в пъле тъль вин-съкътбрі спре а не видела
за съ погъ здечи импир фолодъ не каре ромъзъ да в
штеатъ дела скъль шї пътai дела скъль? Кът центре
скъла din Риминапі, рапортаторъ венит да конвікціон еъ
о воидъ порите каре за спріжні въ кълдъръ інстітутъ
ачеста дасъ тижлочеле че аре, на яр погъ да пътai тъть
десволтареа de каре есте капаче, за съ респондъ dealin
дектіюціене сале; чи въ дичетъ за челе треі гласи пор-
тазі че не аре, і с'яр погъ здоаще шї дое с'яб треі гласи
реал, де каре Ромъзъ аре атъта тресвінъ центре інд-
стрія шї замергія; сеаб с'яр погъ маи търгъ префаче яр
датрън гимназій, де каре падінца пътімесче атъта ліпсъ!
— In magnis voluisse sat est.

Admonigib. Следвала прокураторът от Стат. до Хамм
Грассхофф траце лъзреа амите в тавор, (всези Bienep
Heitanc, 11. Февр. 1852, №. 56) къмъ провокъциране
дън фоле певличе, къде ешъръ дела за аша памят „Бројъ
Komiciane din Liebeck“ щи къде къспинд интрезърите: Комъ
щи къде първ чинена дебенъ за всъ съпът бани гата камъ де
200,000 талери, пентра 8 талери пръсцанъ кърангъ? ар фи
пътни о спекуляция де бани алиас Мариоъръ, трохъръ
каланжъ не сокогеала де а 'ишела пъвлъка; фундъкъ ел
фън дескъсъ ожасъвъ де а траце штъръ деонре валореа ши
tendinga ачестор провокъръ, щи къ официал поліціан дю
Либека и ар фънкъ дънърътъширеа, къмъ проприетаръл
пътнилъви Бизро за комисънъ дъччаркъ а дебита съпът про-
пътица са респонсабилитетъ пътни промесе пътмерикате ши а-
честът припътнилъците, къде нъ промит път въ къштигъ
de бани дипен, чи примеште дън сле пътни диктаторъреа, къ-
дън диктънилъре, кънд диктъръ лъгеръ стръйътъ decemпътъ
de сине ар къдеа не пътмеръ корреспондъторъ къштигъри
de бани, проприетарълъ промиселъръ сале лосбръ пентра
латериеа стръйне, респънде къ оклигъдъи de Стат. ш. а. ш.
а. дела а къдоръ съкчесъ маи тързъ ар денинде ресълтатъл
финал. Слерътъ, къ пъвлъкънд ачеста, фачет пътни дик-
тересъл пъвлъка; а кървъ лъзре амите о трачетъ ре педитъ,
ка пътни дикъ цвъра ачеста съ нъ я парте дин спекуляция
ачеста де бани че е калканжъ не дънълъторъ.

„Din Transilvania.“ О кореспондіадъ деспре
контрівзгінна пентра венітврі ші деспре
челе трей ліміт але патрієі її ешіт дп Ост д.
Ност din 30. Марцій, караа пв трактре трактъ къ ведерен,
— Ап ачеваш се зіче маі джотыіт, къ пріочіпілі егалітъ-
гії de джадаторірі дисоціт de егалітатеа френтбрілор се ад-
въреношь ші джойндеазъ маі de апропе пріп ачеве, въ кон-
четъдевії Статвілі се джадатореазъ а пурта сарчіполе лібі-
дп тъсбра дп караа се ввакръ фіешкаре de сквілі ші
апърараа ліві (адікъ пв вор маі пурта влї тóте грэвтъділ-
еар алдіи токма пімік). Контрівзгінна пе венітврі с'аў дп
тродтс естімп ші дп Трансільвания. Де ачі джоколо ва пльт-
фіекаре дбоъ бът дп ва фі венітві. Ачест фелів de контрі-
вагінне на фаче пе цурапі ші скопом, пректам трактре ст-
факъ ші пе пропріетаріял таре контрівзгінна пе тошилле-
зъктіре, фіе сле влатівате сеаз пуръсіте ші джоделеніе

спаниоль, де а къреј аморе си из се пътеша
десантни каши де кътре всичко ши скъпшела
дор авангарда. Но секвази аз 17 юни
Барселоне се държава на фронта кътре пътеше
спре а ши аръга зраче симулация Амброзиана
кътре пътеше французски ши а домини аз, 18-
годишн XIV. Ши във тога ачесте, не да фина
секвази 18 азъта симулмент националне домини
до покорен Барселоне, никът пър о про-
винция ня да дат патриот атмерингате ватажоне
наш измерение ши де възча дор ши изгуби кра-
ユеторо. Ачест пътеше новите пътища атчи а
дочетат а да Франция еро, кънд Франция а
дочетат а се кате. Деонотривъ фрактиферъ
ши да кътица литератураш ши аз симулмент
Барселоне пътъ да здраве постре продълже пъ-
тищата от ачеле спирите, але кърор категаре,
стъптищата при стъпкиш ши кредитиць, ня дек-
лариш пър одатъ конспиратиша ши радиоса.

Ка съ чигэс пытас не континент, Дом-
пілор, Dymneakosgrъ звері съ таңшемегі а-
чалы пытас не D. Квієр, каре нэрреа ші
претенденса шілік а. фі маре; не D. Nodier,
каре алған гібьчіа а ремына ионолар кө төтъ
батжокбра че о аръока престе тóте Аргын-
фатеде фантасие але секалай построу; да фіно

ел до війторія він сівт але відіїва не тіє, пентрі від-
сь не діє контрівадіонов діадешерп. Контрівадіонов не ве-
нітбрі він таї авате не църані ші дела веді. *) —

Мai есте ші за алг рѣк каре прівеюте ма църані.
Ачест рѣк коресндінтеље да афль дітвр філіпріціврарев
как зіче ел, къ леціхе ші ординціоніе губернілові ръ-
тьњі петцесе de повор; кар віна о афль да літвеле
ромъна ші mariapa! Decспре літва ромънъ з че, къ ачеваш
оз есте матвръ de ажтос, пентрі ка він съ погъ вртърі
стілілові петцеск дітвр тібіе п'горсътвреле лії; кар decспре
літва mariаръ се обсервъ, къ ачеваш ар аї къ адевърат
матвръ, яксь транслаторії еї kad преа десв до грешаніа
de a традаче din кавъп ді кавъп, кънд еї ар тревві съ
ръпъпъ кредіочноші п'тмай діцелестлові; пентрікъ скврдітв
орієнталье а літвей mariаре ві свфері ліпцітвріле каре
свот атът de характерістиче стілілові петцеск при врттаре
твале дебрете, не каре mariарві ліар п'тгра da ді кътева
ржандбрі, діп'пндеск de ліпцітвіа оріциналізові петцеск, ле
скітіе къ тога дітвлеюкое.

Ла ачестеа обсервъції але кореспонденти архікате асвра літвейор афльт de тревбіць пеапъратъ а шаі адапе ші поі алеле дн інтересам касеі ші ал квпіі люде- нецері; не вом търціі десь памаі за літва ромънь.

Даъкъ літва рошъпъ есте де ажисе шаторъ сеаю по, пентръ ба съ се павліче до трајса тóте лециле ші опди-пъдіспіле, по се поіе афла таі сінгръ ші таі піовът, деңкъ не кале практикъ аша: Апвкъ дое треі пърекі de casi, дое треі пърекі de магіарі ші тог атъді рошъпі, алеңеи дасть астфеліз, даңкът еі съ стеа тоді по ачеваш треаптъ de вактвръ, спр. ес. тоді дърані. Чіештеле орі каре де-краг севб опдишцівое dia челе таі попвларе ші традасе кът се поіе de вшор ші ла диделес, ла фіекаре до літва лор падіопале ші даңкъ сасылві оғ пемдеште, чі кіар съ-сеште, платѣ; пентръ ба съ диделегъ таі вшор чіештеле ла тоді раг, кіар, кврат, ръспікват. Каре ва фіреслтател? Aid', съ дым рътаеў пе вп артысарій скамп de соівл чел таі кврат ші таі фримос арделеванд, квантъ dia 100 дърані алемші даңпъ калігъділе таі сю аїелтате 10% авіа вор диделеде квонісва лъврлай птмаі dia о сінгръ чітре. Чіна ва пірта віна ачесті пе'пделедері? Оріциалвл пемдес? Не! Традақдіспіле? Еар' нс! Апоі дар чіно? Ностатеа лъврлабі до cine. — Оаре пентръ че поі квартврій ші

*) Ащеа зіче кореспонденте; ної лісъ о пегъм ачеаста. Омъл пекътіваг веа ші кънд аре ші кънд нз аре; ел веа ші di вое ванъ ші de сънъраре. Аппелціці пзмай ташіеле de ракі апої претіндеці ка дъранза тотви съ нз веа. Лъсаціл фър сколь ші вісерікъ, фър преоді кън се каде, апої жиляташі ци пархіві въ терне ла кърочть нз пзмай съмътка, чі ші dsmineka.

не диселектът ще вървят, а вървят скази ал окъла сънт *киенат de Dampneавбостъ*

Д. Дрод, ка тоуї вврігндеzi, жи ізвіа
жокъ паштереi сале къ аморе фідель. Ел т'ар
фі цінст de рe, дакъ воркінд de дъпселя, п'аш
фі воркіт маi житъi de жокъ паштереi лe.
Ех. Аппалiй ввкрос ачесть сарпiй, къчи
ти пентра шине Бэрріндіа есте вп феа de па-
трів. Ка есте каре данъ пазфрація: пере-
риєт ши аз рігатзьi me пріїмі жи синi; еа
есте каре, deckizind'shi de да сене кърапеа
політъ, не a dat. Вэмпевостръ, Даор, ока-
сівnea ка съ въ артикаi окiї асюра мен,
еар mie кътезареа ка съ me ват фанъ вог-
ріле Da. Малдзмінд еї, въ пот шацемі ас-
тьзі ши Da. пентра ачеса къ таці фъкт
съ фіз пъртам de сингра фаворе че am до-
ріт'o, de сингра алемере данъ каре т'ам ву-
тст, de сингра дестіндере че am досъндіт
ан къроки вінене мене.

Д. Дюоц се пълни за 1773 ги Бесансон
дим зна дин ачел фамилий де жандарм, але
въор отенът традиционале, първото аспре,
петъраре фисонть къо досъ винчичъ де
ливьтате коминеа зна дин истеріе de виауъ
а ле рене сочиетът франгоозе. Дъясът ера

акъ форте тепер кънд а нердят по тъмната; татъ сеъ, вънъвът евлавиоъс пъи ердиа и съпътствиа аспира едъкциунеъ по фъръ греятъцъ и вънъ сеъ. **Би** карактер хотържтши червико-ратъ **динъ** *din ženjel'ne Brod'*, къто о съдълътъ одатъ торалистъ. Релігияна, не вънъшна тързъя о търтърсъ дънсева дигъръпътъ *de novia*, къде дънсевла деокамдатъ (*какъ дисней не о сънне*) изтай за фел де въръ и вънъшнъчере. Ела извън штийцелеши авеа жици и атвънчие литерапъ; дълъшъ шлендрянинъ дънвъзътъпътъ сколастикъ да овослъ. Ажъ кънд да кърска философията на татъ ръста; латина щи сълоциенка да *adsc detot* атмешевъль, щи къпътъ дела татъ сеъ воие а континуа стадиите до окънъ иърнестъ.

Пріма карте, че а приіміто din тъніле
тът сеъ а фост „Трактатъ десире методъ“
de Декарт. Не ачеасть норть интръ Дрод
дл філософій, кърреа мі насліпна че дач
днайште іа окннат зілеле. Моментъл п'я фост
ферійт; матеріалісмъ сенквіз 18 domnia фъ-
ръ рівал. Ірреліцісітатъ ера цепераде. Въл-
чъл чед некхрат, че пълна тътъ днайште de a
десръдъчна тътъ, вътъ престе ѡст свіфле

върдие; ма каре тóте са таи адада ог пекврателе десватері ши таи въртос de 30 апі докбче. Натаи квдітвя чел ацер жарналістиче. Анои дар вв че дреат пътет пои аштепта ал вві крітичесъ съпътссе ши таи твят пекрдътбре не ва пътета скъпа de асеменеа реле. Чи вървадї поштри чеи літераді пътъ акт дінвръ квдітвя крітичесъ асавис, пентръ ка съ по съвръ не джепътвя; ба джъкъ зісеръ ачестора: скріді вълді каре вв штіді шікет патеді, деспріндівъ, фачеді квопштіді ши таи де адропе вв ачеста зінъ фретосъ ши докбътвя, не каре о пътим лімъ. Преа фретос; ашва се кввеніа съ кввітвя вървадї поштри ла джепът; акт джъкъ квді пеканітвя ши ігрорада джепътвя але диста кіар ши лор леці ешіт діо ввіліе кввітвя болаве, даторіца ердіділор поштри есте аши рідіка кввітвя ши а зіче: „Не ачестъ въраре рътътвя пътъ ачі ши таи департе вв.“ Ценіз джъкъ субре дакъ есте дн адвівр ценіз, къчі по елд вв вв десквръціа пітік, еар медіокрітатеа, съ съ джвеце одатъ а респекта леціле літвей, леці писе de Дамнезе вв влівітвя дн каре аж вътвяйт ор-ганизмъ трвпеск ши сволетеск ал ввтъреі вадівн.

Din ачестеа вртевъзъ de сине, къ пт пематорітатеа літ-вей ротъп, чи синевра ліпъ де о ръспікаре ввпъ ши къл-дерось а лецілор борть віна пекцел-цері лор. Мълді апъръ къ адвівр, къ кіар дн традвкділіе офічіалі съпт ам-стекаді латіністі пештъроші. Се пітє; съ пътъртм джъкъ ши латіністі, ши французісті, къ карі есте докъркать ши садіатъ літвя цертацъ кіар чеа офічіале ши чеа а пъвлічітъді, ши вом афла фъръ пічі о джодоіаль, къ літвя ротъп ввзва кет се афль ea астъзі дн традвк-діліе офічіале din Сінів ши Віена, пічі къ ввпъл по кв-прінді ши тваді латіністі де кът квпрінді цертана. Лас-а-честа съ пв зітът, къ дакъ чіпева кввітвя транслаторі къ мітініара, таи ввпі, сеаі побе ашев ввпі по афла дн тóтъ ротъпітвя, прекат съпт I. Маюрескъ дн Віена ши Андреев Маршанк дн Сінів. Атъта пітма, къ ачі дон-вървадї съпт оквпаді престе тъсбръ къ тревіле офічіале лор, докът де ар таи ашев къте доі ажвторі, tot леар а-живе de лакръ.

Дн челе din вртъ таи джтревът не кореспондінте, бре попбръле таи віне пріченеа дескетеле ши тóте леціле, къд еле се пъвлік пітма льтіністі, сеаі пітма вогреще, сеаі пітма къ альві? № ашев Дошвле, чи съ фіе престе тот погарі ши преоді квліваді, карі съ пв арвоче ордінъ-діліе ла о парте, чи съ ле чітескъ ei, съ ле еспліче ши попорвлі, анои ка комплімент ла тóте, атполаці карі съ квібскъ не десплі літвя копорвлі. — Оаре дн цървіле вецие пеатръ че се джделег ашев вшор порвичіле газер-вілі каре се пъвлік дн вълтівоее офічіале? Се днде-лег пв пітма пеатръкъ пв съпт скріс дн стіл джтортокат, чи дн стіл сітіл ши квртътвя, дар ши пеатръкъ аре чіп-съ же ши еспліче.

Къ тóте ачестеа пв воірът а десвіті пе ачі віеді традвкътвя, карі пеквпоскънд пічі о лімъ пічі алта пе деспіл, вовід а традвче дн ротъпітвя, се дн ка ши орвла de гард де чеа оріціаль пекцел-цері, фъръ съ айъ тъкар атъта жідекатъ, къ дінтр'о лімъ сіютетікъ гребіе, преа ідеаль, кит есте чеа цертана, пв се пот ши пв треве съ се традвкъ фраселе ei дн Ромъва. Съ пе феріаскъ Дзея де ачі традвкътвя ігноранді ши пекані, карі пе днавъ-ділінд пічі одатъ літвя ротъп він пештіндіо, се афль дн рътътвя пърере, къ ревінд фі джтреві дн леасіонаді латін ши срътвтвінді дн чеа ротъп, къ атъта ар фі днавъдіт ши вълтіват літвя ротъп; — бітні idiodi, карі ар aqua frigida о традвкъ дн ротъпітвя къ aqua viva, чеа че дн французіште днсіампъ віларс (ракі); анои про-вікъ пе бітні дн черквіларе ка съ тімаргъ ла Лінквіл ла ввіле пріснідіе, съ факъ квръ къ aqua viva. Mai одатъ, de традвкътвя сініті съ пе ачеліе чеа, къчі пе фак пітма ртвіне ши пъквіз, асвора квріа пв есте пічі він тіж-лок де скъпіе, пеатръкъ ігнорандіа чеа, кврібсь ши пеканідеа ротъпітвя ши днкорівіліе ла пои ка ши ла тóте попбръле каре аж авт а трече врео датъ пітіе ста-діліе квлівірі літвей, пітіе ка де 50

ші таи вжртос de 30 апі докбче. Натаи квдітвя чел ацер жарналістиче. Анои дар вв че дреат пътет пои аштепта ал вві крітичесъ съпътссе ши таи твят пекрдътбре не ва пътета скъпа de асеменеа реле. Чи вървадї поштри чеи літераді пътъ акт дінвръ квдітвя крітичесъ асавис, пентръ ка съ по съвръ не джепътвя; ба джъкъ зісеръ ачестора:

скріді вълді каре вв штіді шікет патеді, деспріндівъ, фачеді квопштіді ши таи де адропе вв ачеста зінъ фретосъ ши докбътвя, не каре о пътим лімъ. Преа фретос; ашва се кввеніа съ кввітвя вървадї поштри ла джепът; акт джъкъ квді пеканітвя ши ігрорада джепътвя але диста кіар ши лор леці ешіт діо ввіліе кввітвя болаве, даторіца ердіділор поштри есте аши рідіка кввітвя ши а зіче: „Не ачестъ въраре рътътвя пътъ ачі ши таи департе вв.“ Ценіз джъкъ субре дакъ есте дн адвівр ценіз, къчі по елд вв вв десквръціа пітік, еар медіокрітатеа, съ съ джвеце одатъ а респекта леціле літвей, леці писе de Дамнезе вв влівітвя дн каре аж вътвяйт ор-ганизмъ трвпеск ши сволетеск ал ввтъреі вадівн.

Din тóте ачестеа вртевъзъ, ка съ протестът дн контра орі квріа ар арвка віна традвкътвялор ши есплікътвялор асвора літвей, не карі чеа о квлост рътъ сеаі пічі десам.

Тріест. Умвлетвя чел чідат ал тімбліві din тът ал дн пърділе мердіонале скбесе din кондеівла вві квріп-дінте ал лі Ост d. Пост ачесте: „Noi am передат сокотеала тімбліві ши ат вітат феографіа. № штіві де пе афльт ла тардініе Італії саі але Ресіе, къчі din темеів кввіп-чес ши пе віне съ кредем таи таре ачеста din вртъ. Еакъ къ пе афльт пе ла капетвя челей дінтьів ліві а прі-тъвареі ши пои треве съ вшельт джъкъ тог днвъліді дн штамтале, треве съ шедем ла квтор, съ фачет фі, ввде се побе фъръ а фі днекат de фіт, къчі вора (воаре) чеа штівътвя ши врлітвя пв пітма въді днвъліді дн ватръ“ шчл.

Cronica strâină.

Франда. Паріс. Есте інтересант а вртърі апкътвріле лі А. Наполеон, пріп каре ел чеаркъ din кънд дн кънд а ріпі пілесь опінітві пъвліче. Іль вв се піне дн лак-крапе рестврътвя de Стат дела 2 Дек. вв твят таи дн-аітсе се арвка дн пъвлік весті деспіре ачел план, ши пі-ті дн пін че дн Елісів се днекредіндарь de пілі деспіре індіферінда політікъ, ешіръ пе фадъ къ піпереа дн лак-крапе, ши къ піпереа попорвлі Францез, каре кастъ къ ві-піпъс пеканідес тóте асті стръформътвя, джъкъ пв вв дн-тініа вер о пекані. Къ дипломаціа, е чева таи грэй; аста піпереа чірквспесть, ши пінъ акт, днгріжать пітма din весті, філд джтревъділіе ла D. Тігрб, ка съ о дес-ческъ пінъ джъкъ ар авеа ачелеа вер вв темеів; се дн-демеце къ респіліа а фост одіхнітвя. Ка демістріціоне адевърат імперіалістікъ се побе ліа din таи твят півінде

твят; джъкъ тіада торале пв се стіпсъ джтръніа.

Жизнел Дроу се арвкъ дн враделе Deic-тілі, ши джіт прописъ ка съ демістре въ-трынілор крештіні аі фаміліе сале, карі пв лінсір аі фаче днфрантътвя, къ зп десам тот днаша, ба джъкъ таи віне поте айі фаче даторіа кътре бітні. Джъкъ чіпітвя, че домі-діа не атвпі дн літератвр, дн днгірні. Днсіа не повестесте вндева къ пв пітэт съ тімаргъ пінъ дн къ чітіреа „Candidus“, ши къ аша претінса „Філософъ а Исто-ріе“ де ачелаші авторъ“ днсіа і са пърт а фі пітма зп лілел дефтьтвялор дн контра оменімі. „Тентамен“^{**}) алі Монтецкіі ера еваптіліа лі. Орадій, Чікероне ши Шльтарх de Amior асеменеа ера ашторіі de преділек-дінне аі лі. Се днрінісъ фі ачеса, дн а осірвра, а компара, ши се фъгъді, де чеа че с'а пін дінкт: а фіці ашвіцініа ши а днч о відц лінъ, пеквпоскъ, днкілатъ пітма стіділор ши віртвя.

Літв'ачеа ерпесе революціонеа; in тіж-локъа рестврътвя віверсале лії котилетъ днсіа стіділ, ши дн върстъ de 19 апі фі тріміс ла Паріс, ка съші касте о карієр. Ел соці дн Паріс дн зілеле днпъ 10. Август, ши ани пітъ съ вазъ де адропе тъчелтвріле din Сентемвръ.

De mi Drou днкъръшіш къ тóте къл-діра лії пропръ революціонеа ши консеквен-діле ei, тотвіл підедеа днчепътъ съв ас-еменеа аснічій din Паріс таи анои пв пітъ съ фі днпъ план. Кътре ачестеа інвасі-оне прокітъ ла арте пе тоді къді ерај ті-пері пі de треабъ дн Франда. Дечі Drou се гравії ла арматъ; днсіа інгъ дн ал 12 ба-тайлон de волнітвялор din Днвс; камеразії съ дн алесеръ де къпітан. Ел с'єрві треі алі армата de Ріа окпінідес таи твят къ вікії філософі, din карі фъчев астрактъ дн вівіч, декът къ респоіла. Съв терроріст фі тріміс къ десаме кътре Carnot, міністръа de респоіла. Ачеста дн деде воіе ка съ петреакъ дн Паріс 14 зіле. Drou dede ачі варній престе тъчелеле din Сентемвръ, контівате при тірзіаліа революціоне. А фост фадъ ла седінделе вѣтві тірзіал; ел възъ ачеле

карре, дн каре се днкърка певіповоціа, фрт-седеа, талентвя, — тóтъ върста, тóтъ кла-са, тóтъ глоріа пі тóтъ віртвяліе Францей. Ба днсіа черкъ (кит не а історісіт таи анои) ши а се обічніз къ калеа ешафотвялі, къ гънд къші лії побе съ вівъ рънділ.

Къ треізеч аті таи тързій імпресіоне ачестеі пекречері de 14 зіле дн Паріс пі ле дескрай днкъръз din опріле сале аша кът вртъръ: „Ех ат възгт Парісъ дн ачесте зіле de съвілір ши долів. Възгънд чіпева спа-тия згіртвітъ пе феделе омпіелор скотеа къ Парісъ віртіт de вроо епідеміа пітітвя. Натаи днсіа саі ръпітвял зупор тоистре de омпії таи днкъръз дн кънд дн кънд тъчереа тордій де каре ерај днкър-срат. Демітатеа отреаекъ о таи днкъліа пв-таи ла віктіме, каре тірчей ла ешафот къ фадъ весель, деспірдінде фъръ пърре de ресе de вп пітълт deконопат.... Дескрай днсіа ши амдела ажансесе пінъ ла ачел град, къ дакъ аі фі зіс ла вер вп ждінат: „Та зі съ-терді акаса ши съ аштепці аколо пінъ дімін-е-ді-ці, кънд вві крітие карръл пе аколо, ши аноі съ-те съві днкъръз,“ — ел ар фі тірс ши с'ар фі світ.“ (Ва врта.)

^{*)} De Волтер. ^{**) L'essais sur l'esprit de „Lois.“} М. т.

ші таєстра че о цієї прінцесі - преседілте песте маї шлате реєстрово за 21. Марти до Тізлері. Чине дні таєчесі з-
мінне штів къ есть зі есте токмак зіба до варе Наполеон.
день веніре са din Елла, цінілі дніть із таєстра. Кит зведем.
певотов до тóте фінтале сале челе дисемпльторе се ціле
стрип de календаріз дімперсьторахі; ші дакь А. Напо-
леон а влес токмак пе ачеась зі (как а тесесе ші пентр
дестрорътора de Стат зіба дела Астерліг.) за съ дінь
таєстра песте триве, як а врт съ врате язмій: къ дім-
пельторіз са діктаторс. Альтінтреле таєстра а фост
за адевърат дімпельторахі. Преседілте звее пе лъвогъ
сено за стає цеперале, як варе ні са маї възет din зіделе
дімпельоріз! О парто а соудаділор да прішір къ: "Тріаськъ
Дімпельторіз!" са осерват къ офіцірів се таєдаті
всъдата пітів за съ „Тріаськъ Наполеон!“ — Діктре
ачесте зомісіоніе досърчілате къ черчетаре ші осънді-
рея чесор арестагі до варса евспекітілор din армъ я-
кразъ тереб. Номіріз осънділор да депъртъцівне се
вът ді таре, днікт піні да Каіеое піні да Лашвса ні се
вор маї депърт, дно вавсь къ до дімбеле ачесте стадіоні
de депортьцівне ні маї діксп. чи требе за съ се десем-
пезе вате діксп. de депортьціоне. — Діктре десретле
шітіе маї de варънд есте маї дімпельторіз ачела пріп
варе се революція варса дімпельор пентр варпа леци-
датів ші пентр сенат. Констітутівне лібі А. Наполеон
віце парламентарісмі, сар ачест десрет револъторіз ді
дімпельторіз. Де ші, дніть челе дімпельор, язма ера
брекам прегътіт пентр ачеста, тогіші да десрет къ
шівъ таре сенсьцівне, звіт се веде віар да вът атъ-
таре с'єль віце корпірі тарі але Статуа de губера! —
Се силь къ прінцесі - преседілте п'ар фі таєдаті къ піні
за міністрів ді сі сі де акам. Ші днітьп'андасе с'єль
шівъ корона до кап. А. Наполеон діши вате вавсь триве
до партені по Шенгариш ші по Тієре. — Афіръ de
Каріо опісідівше маї влесь ші до Ало по Хенод de
десрет: къ зета дар опісідівше ар аве 7 десретагі до
корпірі лецидатів.

— На 29. Марте дескісе Преседілте аднанда це-
пераль в корпізі лецидатів пріп о вівінтаре дімпельторіз.
На відасе вітрачесі діксп. кіткъ пісегінна політікъ а
Франція ар фі in цеперале Фінторізторе ші стареа фінан-
дізме маї дімпельторізітів ші вівінка къ пітеріле стрыіе
стія до вінівілі реальнії. — Дакъ ні с'єр цілі, зіче А.
Наполеон, де пріочівла а фасе тóте пентр Франца ші
поміті пентр сіле, поте къ ар фі п'ятіт прімі о маї таре
пітере, (de дімпельор); як дісъ ачеста ні о ва фасе, дакъ
партидея о вор пітеріра патріа ш. а. Ва съ зікъ къ ел
ні се оре зеїніа de фермека памелі: дімпельор. Маї
не адре до Nr. віторія.

Росія. Но жет дімпельор пітінте, варе трече de ді-
мпельор за півлічітъї, ес астъзі ла зімінъ ні маї п'ятіт
de 150 жирніе славіч: ad. до літва русеась 7 політіч
(5 до Петерсбург, ші кътіе зівіа до Москва, Вільна, Одеса
ші Тієліс), 55 газете офіціале (7 до Петерсбург, парте
інаге дімпельоріе de миністеріе респектіві, 1 до Москви
ші 45 до десретіліе губернії); 6 газете тóте до Петерс-
бург, варе се віорін къ штінга піатаре; 3 медиче, 3 ин-
дустріале, 12 економіче, афіръ de ачесте маї таєте de ві-
пріс велетрістік, експліастік ші de вате спеціалітъї. Ап-
літів половінъ ес: 7 політіч, 3 літераре велетрістіч, 6
артістіч, 3 економіче ші 1 de mole.

Бртареа павлівській колективор
чо а діктрат до „Фонда революції фем. ром. шаї,
деса дікторіи да а якіта крештерев серачелор фетіде ро-
туне ші маї дніть із але орфапелор чесор възгді до ре-
волюціонеа триватъ.

Пріп стърпінга Коконеї Теодоріца Прокопії Бълз
ак маї вінірінітік звіт одатъ да толетъ сіпітіре Коко-
ніе зримъторе, ші са пріміт пріп D. D. Ст. Ресет, кътъ
D. Ана Р. Орідан.

Кокона Ангелікі М. Чапті 50 сеангі; Кокона Езіросіна
С. Стамб 50 сеангі; Кокона Екатеріна С. Петровічі 50
се.; Кокона Марія п. Сер. Z. Каркалікі 50 се.; К. Себастія
С. D. Бакалогас 10 се.; К. Теодоріца Гагія 14 се.; К.
Маріялія Ц. Н. Кровічі 25 се., къ толи 56 ф. 20 кр. т. к.

— Деса Коконіга Еліса Ражіс 4 ф. 40 кр. in Балкноте.

— Пріп Домініка Георгії Ніка са пріміт деса Кокона
Радко, п'ядова Шіоррізі Симо Герасим ші філіа Домініка
Георгіїа Іоан Герасим in Балкноте вістр. 60 ф. т. к.

— Пріп зелоска Domus ч. р. коміс. de черкві Фаце-
тілії Кіріак Радіс саї пріміт зримъторе:
Іоан Пововіч, парох до Верешторті 1 ф. 50 кр.;
Партеніе Жіккі, парох до Піркіш 4 ф. 50 кр.; Штефан
Піркі, парох до Капозашів 5 ф. 24 кр.; Сасана Възда
Кінегідъ до Погода 1 ф. 48 кр.; Варвара Монганс па-
зіцъ до Селчів 1 ф.; Аниа Добрі, вінегідъ до Кінорібра
5 ф. 16 кр.; D. Стоіка, адівакт черкві 1 ф.; Кіріак Ра-
діс, ч. р. ком. черкві 2 ф. Сима колат. 21 ф. 8 кр. т.
к. Саї пріміт існє 21 ф. 10. кр. т. к.

— Пріп стърпінга D. Протопоп ал Рътегаблії Тріфон
Мэршанії саї пріміт дела:

Ciriacu Damian 20 кр.; Анастасія Чапе 10 кр.; Марія
Хатос 10 кр.; Іоане Пезде 10 кр.; Теодора Баріг 10 кр.;
Василіе Поп 10 кр.; Ірина Марчан 10 кр.; Moice Tanase
4 ф.; Dominika Alvtan 10 кр.; Вероніка Мэршанії фатъ
1 ф.; Ревека Керебед 10 кр.; Тимотей Бот 10 кр.; Іоана
Поп фатъ 2 ф.; Комітатеа Стрътвя 1 ф. 12 кр.; Ком.
Гълч 52 кр.; Ком. Ківешті 16 кр.; Niште твері din Се-
ліска 6 кр. Сима 11 ф. 16 кр.

— Пріп стърпінга D. Протопоп г. в. ал Імешфаїве
Грігорій Поп:

Марія Поп Преотеась din A. Варча 40 кр.; Candor
Агітіміа, Прот. din Motic 25 кр.; Марія Кіші, Кантореась
din Motic 15 кр.; Блага Odicia din Motic 15 кр.; Nore
Елена, Преотеась din Minej 50 кр.; Teodora Мэршанії,
Преотеась до Косеїв 50 кр. Din Косеїв: Марія Пап
6 кр.; Марія Kordic 6 кр.; Марія Колчар 6 кр.; Анастасія
Gordan 6 кр.; Софія Пап, Преотеась din Кірса 10 кр.;
Марія Даліе, Преотеась din Ф. Варча 25 кр.; Мардалена
Буд, Преот. din Тотфъль 20 кр.; Ана Немеш din Baigia
40 кр.; Марія Акімъ din A. Сіварі 20 кр.; Тересія Поп,
Преотеась din Ф. Сіварі 50 кр.; Марія Чопка, Преот. din
Ф. Берекс 50 кр.; Ана Марінкаш, Преот. din Гардоні 6 кр.;
Марія Погъчаш Преот. din Mono 50 кр. ші Марія Тамасан din Mono 8
кр. Сима 7 ф. 6 кр. т. к.

Пентр варе жертое крештіпешті варъші се фаче іа
пітеле серачелор фетіде п'ялікъ таєдатіре, къ іосреди-
ніе de віч піка адічере амінте, че се ва пістра ші іа
рвгъчівніе фетіделор чесор вжтате до інстітута ачест
філантропік.

Nr. 567. 1852.

Дела 16. п'янъ ма вітіма л. а., саї педенсіт de кътъ
ч. р. вънітъпів в четъдії пентр преварікъдівні:

1 indibidz пентр къ а фіккіт арътаре фалсь de ді-
мпельоріріе компетенції сале 5 ф. т. к.

1 кърчмарі пентр скъзьтъотъ тъскреї, пе лъвогъ
копіскареа ваславі препас къ 1 ф.

6 indibizi пентр къ п'ял фіккіт арътаре деспре славі-
торі, кътіе 2 ф. тоді къ 12 ф.

6 indibizi пентр къ п'ял діштіпідат кортепіреа сірь-
нілор, вівіа къ 4 ф., вітіла къ 6 ф. дішті 10 ф.

2 indibizi пентр къ аїнъ дескісъ върчіта песте бра
полідіанъ къ кътіе 2 ф. 4 ф.

1 indibidz пентр къ а сферіт до кърчма са жові
мірдап de къштіг къ 2 ф.

1 кътініріп пентр зеневіреа къръдіреа віві камінѣ,
din варе се іскія апіндереа, ліві къ 6 ф.

Май діколо 1 indibidz пентр дікспенціврареа сервіділі,
1 пентр кортепіреа віві стрыін, 1 кърчмарі пентр дів-
реа тъсаірілор песте бра полідіанъ ші віві пентр къ а
тънат преа івте, се педенсіръ къ арест полідіенесь.

Брашов, 51. Март 1852.

Ч. р. вънітъпів а четъдії.

Подвя къ ватъ de песте Олт да Хедір пе лъвогъ о
васъ de лъквінгъ къ гръди съ арсідевъзъ дела Съп-
Ціордъ пе 6 саї маї п'ятіні ант. Жіделе кірдіи din Хедір
діфорівъзъ маї пе ларг.

BINDEPE DE KASЬ.

О касъ зідійтъ віне ші солід, че маї пайті се пітіа
каса лів Целя, до вілда de міжлок а фенарілор Nr. 479,
апріле de търгъл страчелор, се афъл de вълзаре пе лъвогъ
зіл предіт потрівіт. Доріторії de а о кампъра, се віневоіасъ
Радко, п'ядова Шіоррізі Симо Герасим ші філіа Домініка
Георгіїа Іоан Герасим in Балкноте п'ятіръ Nr. 554.